Sfântul Epifanie al Ciprului
Coborârea Domnului în Hades

În școala elementară

O relatare vie a primei învieri a celor adormiți

Arhimandritul Ignațiu

Sursa: Sfânta Mănăstire Parakletos Oropos, Atica.

A. Ce se întâmplă astăzi? O liniște mare se așterne peste pământ. O liniște și o liniște mare. O liniște mare pentru că Regele doarme. Pământul s-a temut și a liniștit pentru că Dumnezeu cu trupul a dormit și a înviat pe cei ce dormeau de la începutul veacurilor. Dumnezeu cu trupul a murit și Hades s-a îngrozit. Dumnezeu a dormit puțin și a înviat pe cei ce erau în Hades.

B. Unde sunt acum revoltele, strigătele și zgomotele pe care le-ați ridicat, nelegiuiți, împotriva lui Hristos cu puțin timp în urmă? Unde sunt adunările voastre și obiecțiile voastre, și gărzile, și armele și sulițele? Unde sunt regii, și preoții și judecătorii condamnați? Unde sunt lămpile, și cuțitele și strigătele dezordonate? Unde sunt gloatele, și furia și garda nerușinată?

Ei erau cu adevărat pierduți, pentru că într-adevăr aceste gloate au făcut planuri nesăbuite și deșarte. Au căzut cu năvală peste piatra de temelie Hristos, dar ei înșiși au fost zdrobiți. Au lovit cu putere în stânca cea tare, dar s-au zdrobit și valurile lor s-au presărat în spumă. Au lovit în nicovala cea tare și ei înșiși s-au sfărâmat. Au ridicat pe lemnul Crucii piatra vieții și aceasta, rostogolindu-se, i-a ucis. L-au legat pe puternicul Samson, adică Dumnezeul Soare, dar El, desfăcând vechile legături, i-a nimicit pe vrăjmași și pe cei fără de lege. Dumnezeu, Soarele Hristos, S-a așezat sub pământ și întuneric adânc a căzut peste iudei.

C. Astăzi a venit mântuirea celor ce sunt pe pământ și celor ce sunt sub pământ de la începutul timpurilor. Astăzi a venit mântuirea lumii văzute

și nevăzute. Astăzi prezența Stăpânului este dublă, dublă mântuire, dublă caritate, dublă coborâre împreună cu coborâre, dublă vizită la oameni. Dumnezeu coboară din cer pe pământ și din pământ în lumea de dincolo. Porțile Locuinței Morților sunt deschise. Fiți plini de bucurie, voi care ați dormit de la începutul timpurilor, primiți lumina cea mare, voi care stați în întuneric și în umbra morții. Stăpânul vine printre robiți. Dumnezeu vine printre morți. Viața vine printre morți. Cel nevinovat vine printre cei vinovați. Lumina care nu se stinge vine printre cei ce sunt în întuneric. Eliberatorul vine printre cei captivi. Cel ce este deasupra cerurilor vine, printre cei ce sunt sub pământ. Hristos a venit pe pământ și noi am crezut. Hristos S-a coborât la morți, să coborâm împreună cu El și să vedem tainele care s-au săvârșit acolo. Să-L cunoaștem pe Cel ce era ascuns — în Locuința Morților — lucrările Sale minunate ascunse sub pământ. Să aflăm cum a strălucit predicarea chiar și locuitorilor din Hades.

D. Deci ce s-a întâmplat? Coborând în Hades, Dumnezeu îi mântuiește pe toți fără excepție? Desigur că nu, dar chiar și acolo îi mântuiește pe cei care au crezut. Ieri am văzut lucrarea mântuirii, astăzi manifestarea puterii. Ieri am văzut slăbiciunea, astăzi suveranitatea Lui. Ieri au apărut semnele firii Sale umane, astăzi ale firii Sale divine. Ieri L-au bătut, astăzi El bate cu fulgerul divinității tărâmul Hadesului. Ieri I-au pus lanțuri, astăzi El îl leagă pe tiran - diavolul cu lanțuri de nesfârșit. Ieri a fost condamnat, astăzi El dăruiește libertate celor condamnați. Ieri slujitorii lui Pilat L-au batjocorit, astăzi portarii Hadesului când L-au văzut s-au umplut de groază.

E. Dar ascultați discursul înalt despre patimile lui Hristos. Ascultați și lăudați. Ascultați și glorificați. Ascultați și proclamați marile minuni ale lui Dumnezeu. Cum declină legea și cum înflorește harul? Cum dispar tipurile și cum trec umbrele? Cum umple soarele lumea? Cum a fost învechit Vechiul Testament și cum este ratificat Noul Testament? Cum a trecut cel vechi și a înflorit cel nou?

F. Două popoare erau prezente în Ierusalim în momentul patimilor lui Hristos. Evreul împreună cu păgânul. Doi regi, Pilat și Irod. Doi mari preoți, Ana și Caiafa. Pentru a sărbători împreună cele două Paște, cel evreiesc care se încheia și cel creștin care începea. Două jertfe s-au făcut în acea după-amiază, pentru că aveau loc două mântuiri, adică a celor vii și a celor morți. Și un popor evreu a legat mielul pentru a-l sacrifica prin tăiere, iar păgânii L-au acceptat pe Dumnezeu care s-a întrupat. Și unul s-a uitat la umbră, iar celălalt a alergat de bunăvoie la Dumnezeul Soare. Și

unii evrei, legându-L pe Hristos, L-au alungat, iar păgânii L-au acceptat de bunăvoie. Și primii au adus o jertfă de animal, iar ceilalți o jertfă a lui Dumnezeu care s-a întrupat. Dar evreii au adus jertfa, aducându-le aminte de trecerea lor din Egipt, iar neamurile, prin aceasta, au anunțat răscumpărarea din rătăcirea idolilor.

G. Și toate acestea se întâmplau? În Sion, cetatea marelui Rege în care a împlinit mântuirea în centrul pământului, Isus, Fiul lui Dumnezeu care a devenit cunoscut între două animale. Între Tatăl și Duhul, cele două Ființe vii. El este viața, care vine din viață și dăruiește viață, care S-a născut între Îngeri și oameni în iesle. Și El este între cele două popoare piatra de temelie - care le unește -. El este Cel care a fost profețit între Lege și Profeți și a apărut pe Muntele Tabor între Moise și Ilie. Și între cei doi tâlhari a fost recunoscut ca Dumnezeu de către tâlharul recunoscător. Și între viața prezentă și cea viitoare El stă ca judecător. Și astăzi între vii și morți El dăruiește o viață dublă și mântuire. Spun din nou viață dublă naștere împreună și renaștere, și a auzit evenimentele dublei nașteri a lui Hristos și a aplaudat minunile.

H. Un înger i-a anunțat Mariei nașterea lui Hristos ca om și un înger i-a anunțat Mariei Magdalena învierea minunată din mormânt. Noaptea, Hristos se naște în Betleem și din nou noaptea, El renaște în Sion din mormânt. El consimte să fie înfășurat în scutece la naștere și în scutece este înfășurat din nou la înmormântare. El acceptă smirnă când Se naște și acceptă smirnă și aloe la înmormântare. Acolo, soțul Mariei este numit cel care nu este soțul ei, iar aici Iosif, care este din Arimateea, este revelat ca înmormântător al vieții noastre. În Betleem și într-o iesle este locul nașterii, dar și în mormânt, ca într-o iesle, este locul învierii. Păstorii au fost primii care au anunțat nașterea lui Hristos, dar și ucenicii au fost primii care au anunțat învierea lui Hristos din morți. Acolo, Îngerul a strigat: „Trăiască!” Fecioarei, iar aici, Îngerul marii decizii a lui Dumnezeu, Hristos, a strigat: „Trăiască!” femeilor. La prima naștere, Hristos, după patruzeci de zile, a intrat în Ierusalimul pământesc, în templu, și a adus ca întâi născut lui Dumnezeu o pereche de turturele, dar și la învierea din morți, Hristos, după patruzeci de zile, S-a înălțat la Ierusalimul ceresc, de unde nu fusese despărțit ca Dumnezeu, la adevărata Sfântă a Sfintelor ca întâi născut nestricăcios din morți, și a adus lui Dumnezeu și Tatăl ca două turturele curate, sufletul nostru și trupul nostru. Și acolo a fost primit ca un alt Simeon, Cel Bătrân de Zile, Dumnezeu și Tatăl, în sânul Său, ca în brațele Sale, într-un mod de nedescris. Și dacă auziți aceste lucruri ca pe niște mituri și nu cu credință,

peceţile nespuse ale mormântului domnesc al renaşterii lui Hristos vă acuză. Căci, aşa cum Hristos S-a născut din Fecioară, lăsând pecetluite încuietorile fecioriei, care prin fire sunt închise şi sunt deschise prin maternitate, tot aşa a avut loc întocmai renaşterea lui Hristos din mormânt, fără ca peceţile ei să fie deschise. Cât despre cum, când şi prin cine, este îngropat Hristos, viaţa, în mormânt, să ascultăm ce spun sfintele scripturi:

T. Când s-a făcut seară, a venit un om bogat pe nume Iosif. S-a înfăţişat cu îndrăzneală înaintea lui Pilat şi i-a cerut trupul lui Isus. Un muritor s-a înfăţişat înaintea unui muritor, cerând să-L primească pe Dumnezeu. El îl cere pe Dumnezeul muritorilor. Lutul înaintea lutului cere să-L primească pe Făcătorul a toate. Iarba cere de la iarbă focul ceresc. Picătură neînsemnată ia din picătură neînsemnată oceanul fără fund. Cine a văzut, cine a auzit vreodată de acest lucru incredibil? Un om îi dă altuia pe creatorul oamenilor. Un conducător nelegiuit promite unui om al legii pe dătătorul de legi. Un judecător necritic permite ca Judecătorul judecătorilor să fie îngropat ca un om condamnat.

I. Când s-a făcut seară, a venit un om bogat, pe nume Iosif. Cu adevărat bogat, întrucât primise întreaga ipostază compozită a Domnului. Cu adevărat bogat, deoarece primise de la Pilat dubla esenţă a lui Hristos. Bogat pentru că era vrednic să primească mărgăritarul preţios. Cu adevărat bogat pentru că păstra punga care era plină cu comoara divinităţii. Cum să nu fie bogat cel care dobândise viaţa şi mântuirea lumii? Cum să nu fie bogat Iosif, deoarece l-a primit ca dar pe Cel ce hrăneşte şi este Domnul tuturor? Când s-a făcut seară. De aceea soarele dreptăţii deja apusese în Locuinţa Morţilor. Din acest motiv a venit un om bogat, pe nume Iosif din Arimateea, care era ascuns pentru că se temea de iudei. A venit şi Nicodim, care a venit la Iisus într-o noapte.

11. Aceasta este o taină secretă a tainelor. Doi ucenici secreti vin să-L ascundă pe Isus în mormânt, învăţând cu propria lor ascundere taina secretă a Hadesului lui Dumnezeu care s-a ascuns sub trup, întrecându-se unul pe altul în fire fierbinte. Lui Hristos. Nicodim, pe de o parte, este mărinimos oferind smirnă şi aloe, iar Iosif, vrednic de laudă prin îndrăzneala şi curajul său faţă de Pilat. Căci el, lepădând orice teamă, s-a înfăţişat cu îndrăzneală lui Pilat, cerând trupul lui Isus. Şi când s-a înfăţişat, s-a comportat cu mare înţelepciune pentru a realiza ceea ce dorea. De aceea, nu foloseşte cuvinte mândre şi arogante înaintea lui Pilat, ca să nu-i aprindă mânia şi să piardă ceea ce a cerut. Nici nu-i

spune: Dă-mi trupul lui Isus, care cu puțin timp în urmă a întunecat soarele, care a rupt pietrele, care a cutremurat pământul și a deschis mormintele și a rupt perdeaua templului. Nu spune nimic de genul acesta lui Pilat.

IB. Dar ce-i spune? O cerere banală și, pentru toți oamenii, mică, am venit să te întreb, stăpâne. O cerere foarte mică. Aceasta: Dă-mi să îngrop trupul neînsuflețit al celui pe care l-ai condamnat, al lui Isus din Nazaret, al lui Isus săracul, al lui Isus fără adăpost, al lui Isus care atârnă – pe Cruce – gol și disprețuit, al lui Isus fiul tâmplarului, al lui Isus prizonierul, care a trăit în aer liber, al străinului, cel nerecunoscut printre străini, cel disprețuit și apropiat de toți și atârnat pe Cruce. Dă-mi acest străin, căci la ce vă folosește trupul acestui străin? Dă-mi acest străin, căci a venit aici dintr-o țară îndepărtată ca să-l salveze pe omul care era înstrăinat de Dumnezeu. Căci a coborât în pământul întunecat ca să-l ridice pe străin. Dă-mi acest străin, pentru că el este singurul – cu adevărat – străin. Dă-mi acest străin a cărui țară o ignorăm noi, străinii. Dă-mi acest străin al cărui Tată îl ignorăm noi, străinii. Dă-mi acest străin al cărui loc, naștere și mod de viață – al Lui – noi, străinii îl ignorăm. Dă-mi pe acest străin Care a trăit o viață și o viață de străin într-o țară străină. Dă-mi pe acest străin din Nazaret, a cărui naștere și cale noi, străinii, o ignorăm. Dă-mi pe cel care este străin prin voia Lui și aici nu are unde să-și odihnească capul. Dă-mi pe acest străin, care, fiind străin într-o țară străină, s-a născut fără adăpost într-o iesle. Dă-mi pe acest străin care din această iesle a fugit ca un străin de Irod. Dă-mi pe acest străin, care din pruncie a fost străin în Egipt și nu a avut cetate, nici sat, nici casă, nici loc de cazare, nici rude, ci într-o țară străină este un străin. Dă-mi, stăpâne, pe acest gol care atârnă pe lemn - Cruce - ca să-l acopăr, pentru că El a acoperit goliciunea firii mele. Dă-mi pe acest mort care este în același timp Dumnezeu, ca să-L acopăr pe Cel ce mi-a acoperit nelegiuirile. Dă-mi, stăpâne, pe cel mort care mi-a îngropat păcatele în Iordan. Pentru un mort Te implor, care a fost nedreptățit de toți, care a fost vândut de un prieten, care a fost trădat de un ucenic, care a fost persecutat de frații săi, care a fost bătut de un rob. Pentru un mort Te implor cu ardoare, Care aa fost condamnat de cei pe care El Însuși i-a eliberat din robie, Căruia oțet să bea, Rănit de cei pe care i-a vindecat, Care a fost părăsit de ucenicii Săi și lipsit de propria Sa Mamă. Pentru un mort, stăpâne, Te implor, Acest om fără adăpost care atârnă pe lemn — al Crucii —. Căci pe pământ El nu are nici tată, nici prieten, nici ucenic, nici rudă, nici pe cineva care să-L îngroape, Ci El este singurul, singurul Fiu al singurului —Tată—, Dumnezeu în lume și niciun altul.

X. Cu aceste cuvinte și în acest fel, după ce Iosif l-a rugat pe Pilat, Pilat a poruncit să i se dea trupul preasfânt al lui Iisus. Și a venit la Golgota și L-a dat jos pe Dumnezeul întrupat de pe lemnul Crucii și L-a așezat pe pământ, un Dumnezeu întrupat gol, dar nu un simplu om. Și Îl vedem zăcând, Cel ce i-a tras pe toți la cer. Și rămâne o vreme fără suflare, Cel ce este viața și suflarea tuturor. Și Cel ce a creat Heruvimii cu mulți ochi pare că nu vede. Și Se zăce, Cel ce este învierea tuturor. Și Dumnezeul întrupat, Cel ce învie morții, moare. Și tunetul lui Dumnezeu Cuvântul tace o vreme în trup. Și palme omenești Îl ridică, Cel ce ține întregul pământ în palma Sa.

IV. Știi bine tu, Iosife, cerând și primind, pe cine ai primit? Știi bine tu, apropiindu-te de Cruce și ridicându-L pe Isus, pe cine ai ținut în mâinile tale? Dacă știi cu adevărat bine pe cine ții, acum te-ai îmbogățit. Căci cum altfel săvârșești această înmormântare divină și prea cumplită a lui Isus? Dorința ta este vrednică de laudă, dar mai vrednică de laudă este calea sufletului tău. Nu te temi, ținând în mâinile tale pe Cel de care se tem Heruvimii? Cu ce frică ai îndepărta de pe acest trup divin micul veșmânt care îl acoperea? Cum nu ai putea închide ochii din evlavie? Nu te-ai îngrozi privind și descoperind natura trupească a Dumnezeului supranatural? Spune-mi, Iosife, ai îngropat pe mortul care este Răsăritul Răsăriturilor, cu fața spre răsărit? Ai închis cu degetele tale, așa cum se face cu morții, ochii lui Isus, Care cu degetul Său neîntinat a deschis ochii orbilor? Ai închis gura Celui ce a deschis gura surzilor? Ai legat mâinile Celui ce a întins mâinile paralizate? Sau ai legat picioarele Celui, cum se face morților, Care a vindecat picioarele paralizatului ca să poată merge? L-ai ridicat pe un pat pe Cel ce a poruncit paralizatului, zicându-i: Ia-ți patul și umblă? Ai turnat mir peste trupul Celui ce este mirul ceresc și S-a golit sfințind lumea? Ai îndrăznit să ștergi acea coastă divină a lui Iisus care încă sângera, a lui Dumnezeu care a vindecat femeia care sângera? Ai spălat cu apă trupul lui Dumnezeu, care a spălat păcatele tuturor și a dăruit curățire? Ce fel de lumânări ai aprins înaintea luminii adevărate care luminează pe fiecare om? Și ce imnuri de înmormântare ai cântat Celui ce este lăudat fără încetare de toate cetele îngerești cerești? Ai vărsat lacrimi și pentru Iisus cel mort, care a plâns pentru Lazăr cel mort și l-a înviat după patru zile? Ai jelit pentru Cel ce a dat bucurie tuturor și a risipit întristarea Evei?

Eu. Dar binecuvântez mâinile tale, Iosife, care au slujit și au atins mâinile și picioarele divine ale lui Isus, care încă picurau sânge. Binecuvântez

mâinile tale, care au atins coasta însângerată a lui Dumnezeu înaintea credinciosului - necredinciosului Toma, care avea o curiozitate lăudabilă. Binecuvântez gura ta care s-a umplut nesățios și a îmbrățișat gura lui Isus și de acolo s-a umplut cu Duhul Sfânt. Binecuvântez ochii tăi care s-au unit cu ochii lui Isus și de acolo au primit adevărata lumină. Binecuvântez fața ta care s-a apropiat de fața lui Dumnezeu. Binecuvântez umerii tăi care L-au ridicat pe Cel ce poartă toate. Binecuvântez capul tău care a fost atins de Isus, capul tuturor. Binecuvântez mâinile tale în care L-ai purtat pe Cel ce poartă toate. Îi binecuvântez pe Iosif și Nicodim, căci au devenit Heruvimi înaintea Heruvimilor, ridicându-L și purtându-L pe Dumnezeu peste ei. Căci au devenit slujitori ai lui Dumnezeu înaintea Serafimilor cu șase aripi, nu cu aripi, ci cu cearșafuri, acoperindu-L și cinstindu-L pe Domnul. Pe Cel pe care Heruvimii îl tremură, Iosif și Nicodim îl poartă pe umeri, iar toate rândurile îngerilor fără trup sunt cuprinse de extaz.

16. Iosif și Nicodim au venit. De aceea, tot corul îngerilor a alergat cu ei. Și Heruvimii înaintează, și Serafimii aleargă împreună, și Tronurile poartă împreună, și Cei cu șase aripi acoperă, și Cei cu mulți ochi se îngrozesc văzându-L pe Iisus fără chip, și Puterile acoperă împreună, și Principatele cântă și Ordinele se îngrozesc, și toate oștirile rândurilor cerești se umple de extaz și, pline de uimire, întreabă cu mare uimire. Ce este acest cuvânt cumplit și frică și groază și fel? Ce este acest spectacol mare și ciudat și de neînțeles? Cel ce în ceruri pentru noi, cei netrupești, ca un Dumnezeu simplu este de neînțeles, aici jos pe pământ oamenii Îl văd gol.

17. Cel în fața căruia Heruvimii stau cu evlavie este îngropat cu curaj de Iosif și Nicodim. Când a coborât Cel ce n-a părăsit cerul? Cum a ieșit Cel ce este înăuntru? Cum a venit pe pământ Cel ce umple toate lucrurile cu prezența Sa? Cum s-a golit Cel ce a îmbrăcat pe toți? Cel ce este pururea ca Dumnezeu în ceruri cu Tatăl, acum trăiește pururea cu Maica Sa ca om adevărat.

18. Cel care nu S-a arătat niciodată — ca Dumnezeu — oamenilor, cum apare El ca om și, în același timp, ca un Dumnezeu filantrop? Cum a devenit invizibilul vizibil? Cum s-a întrupat imaterialul? Cum a suferit nepătimirea? Cum a stat Judecătorul în instanță? Cum a gustat viața moartea? Cum a intrat nemurirea în mormânt? Cum locuiește El în mormânt, El care nu a părăsit sânul Tatălui? Cum intră El prin poarta peșterii, El care a deschis porțile paradisului și, deși nu a spart porțile

fecioriei Mariei, cum a zdrobit El porțile Locuinței Morții? Cum nu a deschis El porțile camerei de sus în cazul lui Toma, dar nu a deschis oamenilor porțile împărăției și a lăsat porțile mormântului și pecețile să se deschidă singure? Cum este El socotit printre morți, El care este liber printre morți? Cum ajunge lumina care nu se stinge niciodată în întuneric și în umbra morții? Unde se duce El? Unde se duce El pe care moartea nu-L poate ține? Care este motivul, calea și scopul pentru care El coboară în Hades? Coboară El oare ca să-l aducă la cer pe Adam, condamnatul nostru, împreună-sclav? Într-adevăr, El merge să-l caute pe întâiul născut ca pe oaia pierdută. Cu siguranță vrea să-i viziteze pe cei care sunt în întuneric și în umbra morții. Cu siguranță va elibera pe Adam cel captiv și pe Eva cea captivă, pe Dumnezeu și pe fiul lor.

19. Dar să coborâm cu Hristos, să dansăm împreună, să ne grăbim, să dansăm împreună, să cântăm, să ne grăbim, văzând împăcarea lui Dumnezeu cu oamenii, eliberarea celor condamnați de către bunul Învățător. Căci Cel ce este prin firea Sa binefăcător al omenirii merge să scoată – din Hades – pe cei legați de la începutul veacurilor, cu multă putere și autoritate, pe cei morți din morminte și pe care moartea amară și nesățioasă i-a înghițit și i-a tiranizat tiranic, smulgându-i de la Dumnezeu și adunându-i pe toți. Pe aceștia Hristos a ieșit să-i elibereze și să-i așeze alături de cei vii, care locuiesc pe pământ. Acolo este Adam, întâiul născut și întâiul născut, și el este mai jos decât toți cei condamnați. Acolo este Abel, care a fost primul care a murit pe pământ, primul păstor drept, un simbol al măcelului nedrept al Păstorului Hristos. Acolo este Noe, chipul lui Hristos, constructorul marii chivoturi a lui Dumnezeu, Biserica, care a mântuit cu porumbelul Duhului Sfânt toate neamurile fiare de la potopul nelegiuirii și a alungat din el pe corbul diavolesc. Acolo este Avraam, strămoșul lui Hristos, prigonitorul fiului său, care a adus lui Dumnezeu jertfa minunată, jertfind cu sabie și fără sabie, ucigându-și și neucigându-și fiul. Acolo jos zace captivul Isaac, care la bătrânețe a fost legat de tatăl său pentru jertfă, un chip al lui Hristos și al jertfei Sale. Acolo jos este Iacov, plin de milă în Locuința Morților, așa cum mai înainte a fost plin de milă sus pentru Iosif. Acolo este prizonierul Iosif, care a fost închis în Egipt și L-a tipificat pe Hristos ca prizonier și conducător. Acolo jos, în întuneric, Moise, așa cum pe pământ era un prunc într-un coș întunecat. Acolo este Daniel în groapa Locuinței Morților, așa cum odată pe pământ, în groapa leilor. Acolo este Ieremia în groapa Locuinței Morților și stricăciunea morții, așa cum odată a fost aruncat de conaționalii săi în groapa mocirlei. Acolo, în balena din Hades care primește întreaga lume, se află Iona, care este tipul lui Hristos, Care

este Iona cel pre-etern care va exista în veacurile fără sfârșit. Și chiar acolo este strămoșul Dumnezeului-om, David, din care Hristos s-a născut în trup. Și de ce vorbesc despre David, Iona și Solomon? A fost și marele Ioan Însuși, cel mai mare dintre toți profeții, predicând în Hades tuturor înainte de Hristos ca dintr-un pântece întunecat - ca odată un prunc din pântecele mamei sale Elisabeta -. El este un dublu premergător și vestitor al celor vii și al celor morți. A fost trimis din închisoarea lui Irod - prin decapitarea sa - în închisoarea universală din Hades a celor drepți și nedrepți care adormiseră acolo de la începutul veacurilor.

K. De acolo, din Locuința Morților, toți profeții și cei drepți, cu rugăciuni fierbinți și neîncetate către Dumnezeu din inimile lor, căutând eliberare de noaptea cea foarte dureroasă și întunecată și de sub puterea vrăjmașului diavol, noaptea sumbră și neagră ca smoala. Și unul a zis lui Dumnezeu: Din pântecele Locuinței Morților, auzi strigătul glasului meu. Și altul: Din adâncul inimii mele am strigat către Tine, Doamne. Doamne, ascultă cu luare aminte la glasul meu. Și altul: Arată-Ți fața și vom fi mântuiți. Și altul: Tu, care ședzi pe tronul Heruvimilor, arată-Te. Și altul: Îmbracă-Ți marea Ta putere și vino și ne mântuiește. Și altul: Doamne, să ne cuprindă mila Ta. Și altul: Izbăvește-mi sufletul din adâncul Locuinței Morților. Și altul: Doamne, scoate sufletul meu din Locuința Morților. Și altul: Doamne, nu lăsa sufletul meu în Locuința Morților. Și altul: Să se suie viața mea din stricăciune la Tine, Domnul și Dumnezeul meu.

KA. Toate acestea le-a auzit preamilostivul Dumnezeu Hristos și nu a considerat că este drept să-Și arate dragostea doar față de cei care au trăit în timpul Său sau după el, ci și față de cei care înainte de întruparea Sa se aflau în Hades și zăceau în întuneric și umbra morții. Și din acest motiv, cei care au trăit pe pământ au fost vizitați de Dumnezeu Cuvântul cu un trup viu, iar sufletele care erau în Hades fără trup le-a vizitat cu sufletul Său divin și neîntinat, fără trup, dar nu fără Dumnezeirea Sa.

KB. Ei bine, să alergăm repede cu mintea și să mergem spre Hades ca să vedem cum acolo, cu putere atotputernică, învinge complet tiranul sufletelor înrobite și cum, cu o armată mare, cu strălucirea Sa, capturează fără mâini falangele nemuritoare ale demonilor. Ușile care nu sunt uși le ridică din mijloc și porțile care nu sunt de lemn le rupe cu lemnul Crucii, pe Hristos care este ușa. Și cu cuiele divine zdrobește și sfărâmă pârghiile veșnice. Și cu legăturile mâinilor Sale divine topește ca ceara lanțurile nesfârșite. Și cu sulița care a lovit coasta Sa divină, străpunge inima netrupească a tiranului. Acolo a rupt puterea arcurilor lor, când Și-a întins

brațele Sale divine ca un arc pe Cruce. Așadar, dacă Îl urmați pe Hristos în tăcere, veți vedea acum, unde L-a legat pe tiran și unde Și-a plecat capul. Cum a dezgropat închisoarea - a Hadesului - și i-a eliberat pe prizonieri. Cum a călcat în picioare șarpele și unde Și-a plecat capul. Cum L-a eliberat pe Adam și cum a înviat-o pe Eva. Cum a dărâmat zidul despărțitor și cum a condamnat dragonul veninos și cum a ridicat trofee invincibile. Unde a ucis moartea și cum a corupt corupția și cum l-a readus pe om la funcția sa originală.

KG. Cel care ieri, din condescendență, nu voia ca legiunile de îngeri să-L ajute și i-a spus lui Petru: Nu pot să implor Tatăl meu și îmi va trimite mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri pentru sprijin? Astăzi coboară în Hades și în moarte, așa cum se cuvine unui Dumnezeu și unui Stăpân, ca să lupte cu moartea Sa împotriva tiranului, ca lider al armatelor nemuritoare și netrupești și al trupelor invizibile, nu numai cu douăsprezece legiuni, ci cu miriade de miriade și o mie de mii de îngeri, Puteri, Tronuri fără tronuri, Cei cu șase aripi fără aripi, Policombatanți fără ochi, trupe cerești, care, ca Stăpânul și Regele lor, trimit și înconjoară și onorează pe Hristos. Nu ca aliați. Să nu fie! Căci de ce alianță are nevoie Hristosul atotputernic? Ci Îl însoțesc pentru că Îi datorează acest lucru și iubesc să fie aproape de Dumnezeul Suveran. Aceste rânduri angelice sunt ca niște soldați sateliți de încredere, strălucitori, ținând sceptrul autorității divine regale a Domnului și numai la îndemnul Său divin aleargă să se ajungă unii la alții cu viteză și să execute porunca Sa. Și sunt încoronați cu cununa biruinței împotriva rândurilor vrăjmașilor și a celor fără de lege. De aceea, ei coboară apoi pe străzi și sunt împreună tovarăși de drum cu Dumnezeu și cu Suveranul în părțile Locuinței Morților și în subsolurile lui, care sunt mai adânci decât întregul pământ și în subsolurile locuințelor celor ce au dormit de la începutul veacurilor, iar El vine să scoată cu putere pe aceștia înlănțuiți.

KD. De îndată ce, așadar, de îndată ce prezența divină și preaslăvită a Domnului a ajuns în închisorile închise, fără soare și întunecate ale Hadesului, în locuințe, subsoluri și peșteri, comandantul șef Gabriel merge înaintea tuturor, pentru că, desigur, fiind prin obicei cel care aduce vestea bucuriei oamenilor, cu un glas tare, cel mai arhanghelic și cel mai strategic, intens și ca al unui leu, le spune puterilor vrăjmașe - demonice: Deschideți, conducători, porțile voastre. Mihail strigă și el împreună cu el: Și fiți dărâmate, porți veșnice. Apoi Puterile adaugă: Plecați, paznici fără de lege. Și Autoritățile spun cu toată autoritatea lor: Rupeți lanțurile care sunt de nesfârșit - de veacuri -. Și un alt Înger: Rușine vouă,

potrivnici și dușmani. Și altul: Frică, tirani și haiduci, - pentru ceea ce veți suferi.

KE. Și așa cum se întâmplă când apare o armată regală victorioasă, cumplită și invincibilă, atotputernică, și o groază, o frământare și o frică dureroasă îi cuprinde pe dușmanii Generalului invincibil, așa s-a întâmplat pe neașteptate și celor care se aflau în Hades, sub pământ, cu înfățișarea ciudată a lui Hristos de acolo. De sus a venit o strălucire puternică care a orbit și a întunecat fețele forțelor vrăjmașe ale Hadesului și s-au auzit glasuri tunătoare și glasuri de armate poruncind și spunând: Deschideți, prinți, porțile voastre. Nu, nu le deschideți, ci smulgeți-le din temelii, dezrădăcinați-le și aruncați-le, ca să nu se mai închidă. Ridicați-vă porțile, o, conducătorilor, nu pentru că Domnul nu poate face aceasta, care când vrea poruncește și intră prin uși închise, ci vă poruncește vouă, robilor fugari, să ridicați porțile veșnice și să le luați și să le zdrobiți. De aceea nu poruncește mulțimilor voastre, ci vouă, care spuneți că sunteți conducătorii lor: Ridicați-vă porțile voastre, conducătorii.

KS. Ați fost stăpâni peste acestea și nu peste altele. Dar până acum. Și dacă chiar și până acum ați fost pe nedrept stăpâni peste cei ce au adormit de la începutul veacurilor, totuși nu veți mai fi stăpâni peste ei, nici peste alții, nici peste voi înșivă. Căci Hristos, poarta cerească, S-a arătat. Faceți loc Celui ce Și-a pus piciorul în închisoarea Locuinței Morților. Numele Lui este Domnul și, ca Domn, El poate trece prin porțile morții. Voi ați făcut intrarea în moarte, dar El a venit să treacă prin ea. De aceea, nu întârziați. Deschideți porțile și faceți repede. Deschideți și nu amânați. Și dacă credeți că vă vom aștepta, vă spunem cum vom porunci și se vor deschide automat fără să folosim mâna noastră: Și să fie dărâmate, porți veșnice.

KZ. Și de îndată ce puterile îngerești au rostit aceste cuvinte cu glas tare, îndată porțile s-au deschis, îndată lanțurile și barele s-au rupt. Încuietorile au căzut imediat și temeliile închisorii s-au cutremurat, iar forțele ostile au fugit și s-au împins unele pe altele, iar picioarele li s-au încurcat în picioarele altora și fiecare a strigat la altul să fugă. Au fost îngroziți, au fost zguduiți, au fost uimiți, au fost agitați, culoarea li s-a schimbat, s-au speriat, s-au oprit și au fost cuprinși de extaz, au fost uimiți împreună și au fost îngroziți. Și unul a stat cu gura deschisă, iar celălalt și-a ascuns fața în genunchi. Și altul a căzut împietrit, și altul ca mort și ca un stâlp, și altul a fost copleșit de frică, și altul a căzut cu fața îngrozită la vederea Îngerilor cerești, și altul a fugit să se ascundă într-un loc mai adânc.

KE. Atunci acolo, Hristos le-a tăiat capetele tiranilor uimiți. Acolo, ei s-au tulburat pentru El, acolo și-au slăbit frâiele și au zis: Cine este acest Rege glorios? Cine este acest Mare, Care a venit cu o suită atât de mare, săvârșind minuni atât de mari? Cine este acest Rege glorios care face acum în Hades ceea ce nu s-a mai făcut niciodată? Cine este Acesta care scoate din Hades pe cei ce au dormit de la începutul veacurilor? Cine este Acesta care a zdrobit și a distrus curajul și puterea noastră neînvinsă, Care a scos din închisoarea Hades pe cei ce erau închiși de la începutul veacurilor?

KTH. Puterile îngerești ale Domnului le-au răspuns și au zis: Vreți să știți, tirani fără de lege, cine este acest Rege glorios? El este Domnul cel puternic și atotputernic. Domnul cel puternic, puternic și invincibil în războaie. Acesta este El, tirani nenorociți și fără de lege, care v-a exilat și v-a aruncat sub arcadele cerești. Acesta este El care în apele Iordanului a zdrobit capetele dragonilor voștri. Acesta este El care pe Crucea voastră a făcut un spectacol, v-a dezonorat și v-a luat puterea. Acesta este El care v-a legat și v-a aruncat în întuneric dens și în abis. Acesta este El care vă va arunca în focul veșnic și în iad și vă va distruge. Așadar, nu întârzia și nu așteptați, ci alergați repede și eliberați prizonierii, pe care i-ați înghițit până acum pe nedrept. De acum înainte statul vostru este desființat. Puterea voastră tiranică încetează. Aroganța voastră este din păcate desființată. Laudăroșenia voastră a ajuns la sfârșit, iar puterea voastră a fost călcată în picioare și pierdută.

L. Aceste lucruri au spus forțele angelice victorioase ale Domnului forțelor inamice și, în același timp, au acționat cu grabă. Și alții au dărâmat închisoarea din temelii. Alții au urmărit puterile inamice care au fugit din părțile exterioare în adâncurile Hadesului pentru a fi salvate. Și alții au căutat subsolurile, cetățile și peșterile și au fugit. Și alții au adus prizonieri din diverse direcții la Domnul, și alții l-au legat pe tiran cu legături de nedesfăcut, și alții au eliberat prizonierii de la începutul veacurilor. Și alții au dat porunci, și alții au slujit repede. Și alții au alergat înaintea Domnului care înainta mai adânc, iar alții L-au urmat ca pe un rege și Dumnezeu victorios.

LA. Acum, pe măsură ce aceste lucruri se întâmplau astfel în Hades și erau rostite, și toate lucrurile erau făcute să tremure și să tremure, iar Domnul era pe punctul de a ajunge în locurile cele mai de jos, Adam, cel care a fost creat înaintea tuturor, întâiul născut și întâiul născut, care era

în cele mai adânci dintre toate, legat foarte strâns, a auzit pașii Domnului venind spre prizonieri și I-a recunoscut vocea în timp ce mergea în închisoare. Apoi s-a întors către toți cei care fuseseră cu el timp de secole în închisoare și le-a spus: Aud sunetul pașilor Celui care vine spre noi. Și dacă El a meritat cu adevărat să venim aici, atunci vom fi eliberați de legăturile noastre. Dacă Îl vom vedea cu adevărat printre noi, atunci vom fi mântuiți de Hades.

LB. Și în timp ce Adam spunea acestea și altele asemenea tuturor celorlalți condamnați, Domnul intră ținând arma victorioasă a Crucii. De îndată ce L-a văzut întâiul născut Adam, s-a lovit în piept de uimire și a strigat cu glas tare către toți, zicând: Domnul meu să fie cu toți. Și Hristos a răspuns și i-a zis lui Adam: Fie ca El să fie și cu duhul tău. Și l-a luat de mână și l-a ridicat și i-a zis: Scoală-te, cel ce dormi și scoală-te din morți, și Hristos te va lumina. Eu, Dumnezeul tău, care pentru tine am devenit fiul tău, care pentru tine și celor ce se desprind din tine, spun acum, dându-le cu autoritatea mea eliberarea din legături: Ieși afară. Și celor ce sunt în întuneric le spun: Primiți lumină. Și celor ce dorm le spun: Scoală-te. Și ție, Adam, îți poruncesc: Scoală-te, cel ce dormi, căci nu te-am creat pentru aceasta, adică să rămâi închis în Hades. Scoală-te din morți. Eu sunt viața morților. Scoală-te, făptura mea, scoală-te, tu, forma mea, pe care am creat-o după chipul meu. Scoală-te, haideți să plecăm de aici. Căci tu ești în mine și eu în tine. Eu, ca om, și tu avem aceeași natură. Pentru tine, eu, Dumnezeul tău, am devenit fiul tău. Pentru tine, eu, Stăpânul, am luat forma ta de slujitor. Pentru tine, eu, care sunt mai presus de ceruri, am venit pe pământ și am coborât sub pământ. Pentru tine, omule, am devenit ca un om neajutorat lăsat printre morți. Pentru tine, care ai ieșit din grădina Edenului, am fost dat evreilor în grădina Ghetsimani și în grădină am fost răstignit.

LG. Privește fața mea, scuipările pe care le-am acceptat pentru tine, ca să te aduc înapoi așa cum erai când ți-am dat suflarea. Privește palmele pe care le-am acceptat peste maxilare, pe care le-am acceptat ca să-ți aduc înapoi forma alterată, chipul meu. Privește spatele meu, biciuirea pe care am acceptat-o ca să dizolv povara păcatelor tale pe care o aveai pe spate. Privește mâinile mele țintute, pe care le-am întins bine pe lemnul Crucii, pentru tine, care ți-ai întins rău mâinile pe lemnul interzis. Privește picioarele mele care au fost străpunse și țintuite pe lemnul Crucii, pentru că propriile tale picioare au alergat rău spre copacul neascultării în a șasea zi în care ți-a fost dată condamnarea, și din nou în a șasea zi lucrez pentru regenerarea ta și pentru deschiderea raiului.

LD. Am gustat fierea pentru tine, ca să te vindec de plăcerea amară pe care o gustai din acel fruct dulce. Am gustat oțetul, ca să îndepărtez de la tine paharul aspru și nefiresc al morții. Am acceptat buretele ca să șterg manuscrisul care ți-a scris păcatele. Am acceptat trestia, ca să semnez libertatea neamului omenesc. Am dormit pe Cruce și am fost străpuns cu o suliță în coastă, pentru tine, care te-ai făcut să dormi în rai și ai luat-o pe Eva din coasta ta. Costa mea ți-a vindecat durerea din coastă. Somnul meu te va scoate din somnul tău în Hades. Sulița care m-a străpuns a oprit sabia care s-a întors împotriva ta.

LE. Ridicați-vă, așadar, haideți să plecăm de aici. Vrăjmașul v-a alungat din paradisul pământesc. Vă așez din nou, nu în paradis, ci pe un tron ceresc. V-am împiedicat să mâncați din pomul tipic al vieții, dar acum Eu, care sunt Viața, m-am unit cu voi. Le-am poruncit Heruvimilor să vă păzească ca pe un sclav. Acum îi fac pe Heruvimi să vă venereze ca pe Dumnezeu. V-ați ascuns atunci de Dumnezeu pentru că erați gol, dar acum L-ați ascuns pe Dumnezeu gol în voi. Ați îmbrăcat tunica de piele a rușinii, dar Eu, fiind Dumnezeu, m-am îmbrăcat cu tunica însângerată a cărnii. De aceea, ridicați-vă, haideți să plecăm de aici, de la moarte la viață, de la stricăciune la nestricăciune, de la întuneric la lumina veșnică. Ridicați-vă, haideți să plecăm de aici, de la suferință la bucurie, de la robie la libertate, de la închisoare la Ierusalimul de Sus, de la lanțuri la mângâiere, de la robie la desfătarea paradisului, de la pământ la cer .

LST. Pentru acest scop am murit și am înviat, ca să fiu Domn al morților și al celor vii. Scoale-vă, haideți să plecăm de aici, căci Tatăl Meu ceresc așteaptă oaia pierdută. Cele nouăzeci și nouă de oi ale îngerilor așteaptă ca împreună-slujitorul lor, Adam, să se ridice, să se înalțe și să se întoarcă la Dumnezeu. Tronul heruvimic este pregătit. Cei care vă vor duce sunt rapizi și grăbiți. Locul nunții este pregătit. Cina este pregătită. Corturile și locuințele veșnice sunt gata. Comorile bunurilor au fost deschise, Împărăția cerurilor este pregătită dinainte de veacuri. Bunurile care așteaptă pe om nu au fost încă văzute cu ochiul, nici auzite cu urechea, nici nu au intrat în mintea omului.

LZG. Acestea și altele asemenea acestora a spus Domnul. Și Hristos a înviat și Adam s-a unit cu El și Eva a înviat împreună cu el. Multe alte trupuri ale drepților care muriseră de la începutul veacurilor au înviat, propovăduind învierea Domnului în trei zile, pe care, noi credincioșii să o primim, să o vedem și să o îmbrățișăm, dansând cu Îngerii și sărbătorind

cu cei netrupești și slăvind împreună cu ei pe Hristos, care ne-a înviat din stricăciune și ne-a dat viață.

A Lui se cuvine slava și puterea, împreună cu Tatăl Său cel fără de început și cu Duhul Său preasfânt, bun și de viață dătător, acum și pururea și în vecii vecilor.

Amin.